

4) Словникова робота, що передуює читанню, проводиться формально, відірвано від контексту. Учитель попереджає учнів, що в тексті є незрозуміла для них лексика. Тому дітям пропонують прочитати записані в стовпчик слова і пояснити їх значення. Така робота є непродуктивною. Набагато ефективнішим є варіант, коли незнайома лексика, що впливає на загальне сприймання твору, вводиться в підготовчу розповідь або бесіду вчителя.

5) Читанню оповідання природничої тематики передуює розгляд малюнків, на яких зображено тварин у вигляді мультиплікаційних героїв.

6) Перед читанням учитель дає настанову: «Зараз ви будете читати веселий твір», або «Подумайте, чи добре вчинив герой». Таким чином порушується принцип опори на безпосередність сприймання, адже педагог підштовхує дітей до певного тлумачення твору до знайомства з ним.

7) Неправильне емоційне налаштування учнів на сприймання художнього твору внаслідок недостатнього розуміння вчителем жанрових особливостей твору та авторської ідеї.

Виділення типових методичних помилок націлює на необхідність посилення уваги до підготовчої роботи до дитячого сприймання на уроках літературного читання. Їх подолання сприятиме підвищенню впливу художнього твору на емоційну сферу учнів початкової школи.

Список використаних джерел

1. Захарова В. Роль сприймання художнього твору у процесі його реалізації. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2017, № 6 (70). URL: <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/18-2.pdf> (Дата звернення 06.04.2024 р.).

2. Білоус Н. М. Проблема адекватності художнього сприймання твору. *Методичний пошук. Викладацько-студентські наукові роботи з питань методики викладання мови і літератури*. Житомир, 2013. № 11. С. 47–55.

3. Білоус П. В. Вступ до літературознавства: навч. посібник. Київ, 2011. 336 с.

Мартиненко В. Аналіз труднощів сприймання художніх творів молодшими школярами. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 6. С. 16–20. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32307723.pdf> (Дата звернення 06.04.2024 р.).

4. Ємець А. А., Коваленко О. М. Проблеми формування кваліфікованого читача в сучасній початковій школі. *Інноваційна педагогіка*. 2023. № 66. С. 49–53.

5. Огар Е. Адресант у дитячій книзі як літературно-видавничій комунікації. *Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства*. 2014. Вип. 4. С. 441–449. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ZPNDZP_2014_4_37 (Дата звернення 06.04.2024 р.).

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Єракова Олена Володимирівна,
вчитель інформатики комунальної
організації (установи, закладу)
«Шосткинської спеціалізованої школи I
ступеня № 13 Шосткинської міської ради
Сумської області»

Ключові слова: інноваційна діяльність, технологія, самовдосконалення учня, нестандартний урок, цифровізація, індивідуальність.

Онлайн-навчання стало новою нормою для багатьох шкіл у світі під час пандемії COVID-19. Проте, війна ще більше примусила школи перейти на дистанційне навчання, що створило більш складні умови для вчителів початкових класів.

Ми стали частіше чути про термін «інноваційна технологія». Саме нові інноваційні та інформаційні технології стали не тільки головним способом у навчання, а й засобом спілкування і навчання. Лише тому, що інноваційний розвиток увірвався в наше повсякдення життя, ми тепер маємо змогу використовувати в більшій мірі комп'ютерну техніку. Тому для оптимізації і різноплановості освітнього процесу впроваджується вивчення окремих предметів або дисциплін з використанням Інтернету, інформацій та комп'ютерної техніки. Бо це цілеспрямований набір прийомів, засобів організації навчальної діяльності й одержання результатів.

Сучасна освіта передбачає значне розширення ролі інформаційних технологій як ефективного засобу саморозвитку, самовдосконалення та самоосвіти учнів. Уміння знаходити і збирати інформацію, перевіряти її достовірність – це крок на шляху до самостійної роботи з інформаційними джерелами, до самостійного створення особистісно значимої інформації.

Всі інноваційні технології дають нам можливість пробудити інтерес учнів до навчання, системно розвиватись, вивчати теми та предмети ненав'язливо й позитивно, не забуваючи про формування навичок самоосвіти.

З якими проблемами часто можуть зіткнутися вчителі початкових класів?

Осінь та зима 2023 року показали нам, що відсутність електроенергії, наявність ненадійного інтернет-провайдера, нової комп'ютерної техніки, гаджетів, сервісів – саме це дуже сильно ускладнювало проведення уроків та зменшувало можливість проведення нестандартних та інтерактивних занять. І що доволі незвично – вчителі не мали можливості в прямій взаємодії і надання здобувачам освіти підтримки. Тому вони повинні бути готові до того, що навчання може стати менш ефективним, а учні можуть відчувати брак взаємодії з вчителем, яку вони звикли отримувати у школі.

У цьому контексті головним є те, що під час онлайн уроків та впровадження інноваційних технологій учні можуть відволікатись від уроку, боятись зайвий раз щось спитати, щоб не виглядати в очах однокласників якимось не таким; часто тривожитись через ті ж самі тривоги або мати якісь інші труднощі, пов'язані з психологічним станом.

Тому для мене завжди залишається головним те, щоб в таких ситуаціях підтримати учня, викликати позитивні емоції і допомогти зменшити вплив стресових факторів. Саме це допоможе учню впоратись зі своїм психологічним станом та тривожністю і звичайно зосередитись на навчанні.

Під час практичного впровадження інноваційних технологій важливе місце відводимо: ігровій технології навчання (розвиваючі та виховні ігри), технології інтерактивного навчання (рольові ігри), мультимедійним технологіям (творчі роботи або проекти), технології проблемного навчання(ділова гра, дискусія), колективній технології (колективна або групова робота), розвивальній та інтерактивній технології.

Методологія впровадження інноваційної діяльності та інтерактивних уроків відбувається в умовах активної та постійної взаємодії між учнем та педагогом лише тоді, коли і здобувач освіти, і педагог є рівноправними та рівнозначними суб'єктами в навчанні.

Інформаційні технології – технології інформатики в поєднанні з іншими, пов'язаними з нею технологіями, забезпечують ефективний пошук інформації,

розповсюдження даних, доступ до джерел інформації, незалежно від місця їх розташування.

Проектна технологія – це форма роботи організації освітнього середовища, в основі якої лежить комплексний характер діяльності тимчасового колективу спеціалістів в умовах активної взаємодії з навколишнім середовищем.

В основі технології проблемного навчання показано створення нестандартних, але конкретних проблем, під час яких вчитель направляє учнів на вихід зі складної ситуації, де здобувач освіти проявляє своє формування в гармонійному розвитку.

Технологія розвивального навчання – це активно-діяльнісний спосіб навчання, під час якого враховуються та використовуються природні закономірності індивідуального розвитку дитини.

Ігрові технології навчання реалізуються саме в Концепції НУШ. Саме тому під час впровадження ігор здобувач освіти може використати вже отримані знання та навички в пошуку інформації. З досвіду можна сказати, що під час використання методу гри між учнями виникає змагання, і саме так вони розкриваються в повній мірі. Дуже часто ігрова технологія допомагає учням зняти стрес, підсилює мотивацію до навчання та самовираження.

Зважаючи на педагогічний досвід, я впевнена, що традиційні уроки необхідно доповнювати нестандартними формами навчання! Наприклад, урок засвоєння нових знань ми можемо доповнити уроками експедиціями, уроками-дослідженнями або конференціями. Урок формування умінь та навичок- уроками – практикумами, уроками-діалогами або уроками з рольової ділової гри. Урок узагальнення та систематизації знань – семінарами, ігровими диспуатами, уроками конкурсами або уроками -змаганнями. Урок оцінювання знань , умінь та навичок доповнимо захистами творчих робіт або проєктів.

Сьогодні перед кожним вчителем стоїть складна задача – не тільки урізноманітнити навчальний контент, а й зацікавити здобувачів освіти цікавими технологіями і прийомами. Саме застосування інтерактивних web-сервісів в практиці на уроках і в практичній діяльності як вчителів молодших класів, так і вчителів інформатики допоможе підняти процес навчання на більш високий рівень професійної підготовки, а також допоможе в розкритті наскрізних умінь та навичок учнів.

Особисто я в своїй практиці використовую зрозумілі учням інтерактивні завдання із відомих онлайн-серверів. До прикладу інноваційної діяльності зі здобувачами освіти 4-х класів пропоную:

- Google презентації – безкоштовний онлайн інструмент, який дозволяє створювати та редагувати презентації, маючи різні шаблони та можливість спільної роботи всім класом або окремо підгрупами.

- Wordwall – багатофункціональний інструмент для створення інтерактивних вправ та друкованих матеріалів.

- Word Art – це дуже простий генератор хмаринок слів, який дає змогу легко створювати унікальні та своєрідні хмари слів. Результати професійної якості можуть бути досягнуті в найкоротші терміни навіть для користувачів без попередніх знань графічного дизайну.

- Padlet – віртуальна дошка, на яку можна прикріплювати фото, файли, посилання на сторінки Інтернету, замітки. Працювати можна багатьом учасникам, а доступ до читання та редагування відкритий для всіх.

- YouTube – найзручніший відеосервіс. Навчальні можливості YouTube величезні – це освітні канали, відеоблоги, навчальні відео, відеоінструкції які я записую дітям до кожного уроку.

– Scratch – найпопулярніше середовище та інтерпретована динамічна візуальна мова програмування, у якій код створюється шляхом маніпулювання графічними блоками, має за мету навчити дітей поняттю програмування і дає можливість створювати ігри, анімації чи музику. Здобувачі освіти можуть не лише створювати проекти онлайн, а ще й обмінюватися із зацікавленими до цієї програми особами.

Маючи досвід практичного використання інноваційних технологій, я не маю жодного сумніву в тому, що сучасний педагог повинен на високому рівні володіти цифровими навичками, цифровою компетентністю, сформованість яких дасть можливість широко використовувати електронні освітні ресурси, інтерактивні онлайн-інструменти з метою пошуку, логічного відбору, систематизації навчального матеріалу та організації результативного освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. Практикум: навчальний посібник К. : Видавничий Дім «Слово», 2013. С. 370.
2. Інноваційні освітні технології: навчально-методичний посібник /упорядник Л.М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020. 172 с.
3. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г.Л. Єфремової. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2020. 444 с.
4. Медіапедагогіка: навч. посібник / Загірняк М.В., Поясок Т.Б., Беспарточна О.І., Токарева А.В. Харків: «Друкарня Мадрид», 2018. 360 с.
5. Підготовка сучасного вчителя: інформаційно-технологічне забезпечення : монографія / за заг. ред. О. І. Огієнко ; Нац. акад. пед.наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. Київ ; Кіровоград :Імекс-ЛТД, 2013. 223 с.
6. Теоретичні та методичні засади розвитку і самовдосконалення особистості педагога-новатора в контексті модернізації нової української школи : зб. наук.-метод. пр. / М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка, Навч.-наук.-виробн. Комплекс «Полісся». Житомир : Вид-во Євенок О. О., 2017. 259 с.

РОЗВИТОК НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГЛУХІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА: КІНЕЦЬ ХХ – ПОЧАТОК ХХІ СТ.

Зінченко Володимир Павлович,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту Глухівського НПУ ім. О. Довженка

Ключові слова: науково-дослідна діяльність, Глухівський НПУ ім. О. Довженка, наукові школи, підготовка наукових кадрів.

Багато написано про підготовку фахівців у Глухівській вищій педагогічній школі протягом 150 років. Ця назва взята неспроста. Бо протягом свого розвитку заклад багато разів змінював назву: від учительського інституту до національного педагогічного університету. Навіть протягом досліджуваного періоду (останні 50 років) відбулось 5 змін назв.

Діяльність закладу вищої освіти передбачає навчальну роботу, наукову, методичну, організаційну та виховну роботу.